

ಕೆಳಲೊಲ್ಲನೆ ಎನ್ನು ಮಾತನು ರಂಗ

- 1. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi, page No. 199.
- 2. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 2, Adhyatma Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page No. 250.
- 3. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 4, Krishna Leele, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchhu Rayaru, page No. 27.
- 4. Note:** Lyrics mentioned without highlights are as per Ref. 1. The wordings given in **yellow highlights** are as per Ref. 2. The wordings in Ref. 3 are almost similar to Ref. 1 and Ref. 2. Hence, they are not considered here.
- 5. Note:** Singer has followed lyrics as in Ref. 2.
- 6. Note:** The Ankita is different in both the books. We have considered Ref.1 as standard and taken that Ankita for listing.

ರಾಗ ಮುಖಾರಿ ತಾಳ ಆದಿ

ಕೆಳಲೊಲ್ಲನೆ ಎನ್ನು ಮಾತನು ರಂಗ || ಪ ||

ಕಾಳಿಯಮರ್ದನ ಕೃಷ್ಣಗೆ ಪೇಳೆ ಗೋಪ್ಯಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ || ಅಪ ||

(ಕಾಳಿಂಗಮರ್ದನಗೆ ಹೇಳೆ ಗೋಪ್ಯಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ)

ಬಿಟ್ಟು ಕಂಗಳ ಮುಚ್ಚಲೊಲ್ಲನೆ ಬೇಗ

ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೊಡ್ಡಿ (ನಿಂತನೆ) **(ನಿಂದನೆ)**

ಸಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲ ತೋರ್ದನೆ ಅತಿ

ಗಟ್ಟಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಂಭವನೊಡೆದು ಬಂದನೆ || ೧ ||

ಮೂರಡಿ ಭೂಮಿಯ ಬೇಡಿದನೆ (ಅರಸರ) **(ನೃಪರ)**

ಬೇರ ಕಡಿಯೆ ಕೊಡಲಿ ತಂದನೆ

ನಾರ ಸೀರೆಯನಿಟ್ಟುಕೊಂಡನೆ ಬೇಗ

ಚೋರತನದಿ ಹರವಿ ಹಾಲ ಕುಡಿದನಮ್ಮ || ೨ ||

ಬತ್ತಲೆ ನಾರಿಯರನಪ್ಪಿದ ಬೇಗ
ಉತ್ತಮ (ಅಶ್ವವ) (ತೇಜಿಯ) ಹತ್ತಿದ
(ಹತ್ತವತಾರವ ತಾಳಿದ ನಮ್ಮ
ದಿಟ್ಟ ಮೂರುತಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ) || ೩ ||
(ಹತ್ತವತಾರವನೆತ್ತಿದ ಜಗದ
ಕರ್ತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನು)

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು:

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗೋಪಸ್ತ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಮಾತಾ ಕೇಳಲೊಲ್ಲನು, ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳು ಎಂದು ಯಶೋದಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ದಾಸರ ರಚನೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ದಶಾವತಾರದ ರೂಪಕಗಳಿವೆ.

ಬಿಟ್ಟ ಕಂಗಳ ಮುಚ್ಚಲೊಲ್ಲ - ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರ (ಮೀನಿನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರೆಪ್ಪೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾರದೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ)

ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೊಡ್ಡಿ ನಿಂತನೆ = ಕೂರ್ಮಾವತಾರ

ಸಿಟ್ಟಿಂದ .... ತೋರ್ದನೆ = ವರಾಹಾವತಾರ

ಗಟ್ಟಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಂಭವನೊಡೆದು = ನಾರಸಿಂಹಾವತಾರ

ಮೂರಡಿ ಭೂಮಿಯ ಬೇಡಿದನೆ = ವಾಮನಾವತಾರ

ನೃಪರ ಬೇರ .... - ಪರಶುರಾಮ ಅವತಾರ. (ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ವಂಶವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಹಟ ತೊಟ್ಟು)

ನಾರ ಸೀರೆಯನಿಟ್ಟುಕೊಂಡನೆ = ರಾಮಾವತಾರ (ನಾರ ಸೀರೆ - ಚೀರಾಜಿನ, ನಾರು ಮಡಿ)

ಬೇಗ ಚೋರತನದಿ .... ಕುಡಿದನಮ್ಮ = ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ

ಬತ್ತಲೆ ನಾರಿಯರನಪ್ಪಿದ ಬೇಗ = ಬೌದ್ಧಾವತಾರ

ಉತ್ತಮ ಅಶ್ವವ ಹತ್ತಿದ = ಕಲ್ಯಾಣಾವತಾರ

Classification: Keerthane

Ankita: purandara vittala

Location: NA

Category: dashavatara, Krishna leele, kALinga mardhana

Sub-Category: ranga, kalinga, gopi, buddi, kannu, parvata, krishna, sittu, bhumi, arasa, hengasu, hennu, halu, dashavatara, kudure, loka,

Pravachana: NA

Explanation: NA